

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ - ΤΜΗΜΑ ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ

ΔΙΑΤΜΗΜΑΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΤΟΠΙΟΥ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ: ΤΜΗΜΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ Α.Π.Θ.

ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΤΟΠΙΟΥ Εκπαίδευση, Έρευνα, Εφαρμοσμένο Έργο

Education, Research and Practice
LANDSCAPE ARCHITECTURE

ΣΥΝΕΔΡΙΟ

πρακτικά: τόμος I
πρόγραμμα & περιήγησης

11-14 Μαΐου 2005
Πολυτεχνική Σχολή Α.Π.Θ.
Αμφιθέατρο Ρ. Παναγιωτόπουλος
Αμφιθέατρο Α. Τσιούμης
Εκθεσιακός Χώρος

11-14 May 2005
Polytechnic School A.U.Th.,
R. Panagiotopoulos Auditorium
A. Tsiorumis Auditorium
Exhibition Hall

CONFERENCE
proceedings: volume I
programme & abstracts

ADMINISTRATED BY THE SCHOOL OF ARCHITECTURE - A.U.Th.
LANDSCAPE ARCHITECTURE

JOINT POSTGRADUATE PROGRAM
SCHOOL OF ARCHITECTURE - SCHOOL OF AGRICULTURE
ARISTOTLE UNIVERSITY OF THESSALONIKI

Πρόλογος Foreword	14
----------------------	----

Πρόγραμμα Συνεδρίου Conference Programme	18
---	----

Συνεδρία 1 Εναρκτήρια τελετή Session 1 Opening Ceremony	
Landscape Architecture Education in Europe, JEROEN DE VRIES	.37

Συνεδρία 2 Πανεπιστημιακή Εκπαίδευση και Έρευνα I Session 2 Landscape Architecture Education and Research I	
Οι μεταμορφώσεις της πρόσληψης του τοπίου: Φύση, εικονικότητα και επιθετικότητα, Δ.Α. ΦΑΤΟΥΡΟΣ	.38
The metamorphosis of the reception of the landscape: nature, virtuality and aggressivity D.A. FATOUROS	

Η συμβολή της Αρχιτεκτονικής Τοπίου στις σπουδές του Αρχιτέκτονα Μηχανικού, Μ. ΤΡΑΤΣΕΛΑ	.39
The contribution of Landscape Architecture Course to the Studies of an Architect, M. TRATSELA	
Φύση - Μνήμη: Τοπίο, Θ. ΚΑΝΑΡΕΛΗΣ, Κ. ΜΑΝΩΛΙΔΗΣ	.40
Nature - Memory: Landscape, TH. KANARELIS, K. MANOLIDIS	

Η απόδοση και αποτύπωση του φυσικού τοπίου ως εκπαιδευτικό ^ο αντικείμενο των Γεωγράφων στην Ελλάδα, Χ. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ	.41
The landscape representation and interpretation as an educational subject for the Geographers in Greece, H. PAPAIOANNOU	

Η συμβολή των εικαστικών τεχνών στην αντίληψη του τοπίου, Π. ΜΑΝΤΖΟΥ, Ξ. ΜΠΗΤΣΙΚΑΣ	.42
The contribution of visual arts on the perception of the landscape, P. MANTZOU, X. BITSIKAS	

Η ιστορία της Αρχιτεκτονικής Τοπίου ως εκπαιδευτικό εργαλείο στα προγράμματα σπουδών στο εξωτερικό και στην Ελλάδα, Ο. ΜΠΑΚΙΡΤΖΗ, Ι. ΤΣΑΛΙΚΙΔΗΣ	.43
Landscape architectural history as an educational tool in Greece and abroad, O. BAKIRTZI, I. TSALIKIDIS	

Συνεδρία 3 Πανεπιστημιακή Εκπαίδευση και Έρευνα II Session 3 Landscape Architecture Education and Research II	
Approaches to integrating research and practice within Landscape Architecture, J. HITCHMOUGH	.45
Αρχιτεκτονική Τοπίου στη Γεωπονική Σχολή ΑΠΘ. Έρευνα, Εκπαίδευση και Συγγραφικό Έργο, Ι. ΤΣΑΛΙΚΙΔΗΣ	.46
Landscape architecture at the School of Agriculture AUE: Education, Research and Publications I. TSALIKIDIS	

**THE LANDSCAPE
REPRESENTATION & INTERPRETATION
AS AN EDUCATIONAL SUBJECT
FOR THE GEOGRAPHERS IN GREECE**

Harry Papaioannou

Architect Engineer NTUA, MLA Landscape Architecture,
University of Westminster, Visiting Tutor Aegean University,
Dep. of Geography, PhD Candidate NTUA, 22 Ravine st,
Kolonaki 11521, Athens, xrapai@tee.gr

**Η ΑΠΟΔΟΣΗ ΚΑΙ ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ
ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΤΟΠΙΟΥ
ΩΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ
ΤΩΝ ΓΕΩΓΡΑΦΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ**

Χάρης Παπαϊωάννου

Αρχιτέκτων Μηχ/κός ΕΜΠ, MLA Αρχιτεκτον. Τοπίου, Πανεπιστήμιο
Westminster, Διδάσκων (ΠΔ 407/80) Πανεπιστήμιο Αιγαίου,
Τμήμα Γεωγραφίας, Υπουργίου Δρ Τμήμα Πολεοδομίας ΕΜΠ,
Ραβινέ 22, Κολωνάκι 11521, Αθήνα, xrapai@tee.gr

Το τοπίο, ως εκπαιδευτικό αντικείμενο, διαφοροποιείται σημαντικά ανάλογα με την επιστημονική κατεύθυνση που υιοθετείκανείς κάθε φορά για να το προσεγγίσει. Η παρούσα εργασία εξετάζει το φυσικό τοπίο ως αντικείμενο των σπουδών γεωγραφίας στην Ελλάδα.

Ερευνώνται οι απαραίτητες προϋποθέσεις –τόσο σε γνωσιολογικό, όσο και τεχνικό επίπεδο- των σπουδαστών, καθώς και οι ιδιαίτερες δεξιότητες που απαιτούνται. Κρίνεται η αναγκαιότητα εκπαίδευσης των υποψήφιων γεωγράφων στις τεχνικές απόδοσης και αποτύπωσης του τοπίου καθώς και η θέση που μπορεί να έχει το αντικείμενο στο ευρύτερο πρόγραμμα σπουδών. Εξετάζονται βασικές λειτουργικές σχέσεις με μαθήματα ανάλυσης και αντίληψης του τοπίου, χαρτογραφίας και συστημάτων γεωγραφικών πληροφοριών, ενώ αξιολογείται η συνεισφορά από άλλα γνωστικά πεδία, όπως αυτά της τοπογραφίας, της αρχιτεκτονικής και του περιβάλλοντος.

Η εργασία αναζητεί το βαθμό εμβάθυνσης που επιτρέπει ο μέχρι τώρα προδιαγεγραμμένος χρονικός ορίζοντας ενός μαθήματος απόδοσης και αποτύπωσης του τοπίου, ενώ επισημαίνει ποιές από τις τεχνικές απόδοσης μπορεί να πλαισιώσει. Τα όποια επιχειρήματα συνοδεύονται εδώ από ενδεικτικές σπουδαστικές εργασίες.

Έτσι, εξετάζεται ο ρόλος του ελευθέρου σχεδίου, των τεχνικών εκθέσεων, η μέθοδος σημασιολογικής διαφοροποίησης, η σχηματική απόδοση του τοπίου από φωτογραφίες και τα ποιοτικά διαγράμματα.

Με βάση τα παραπάνω, επισημαίνονται προβλήματα που αφορούν στο σύνολο της εκπαιδευτικής διαδικασίας, το γενικότερο πρόγραμμα σπουδών, τα εφόδια που προέρχονται από την πλευρά της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και τη συνοχή των σπουδών τοπίου.

Την εργασία ολοκληρώνει σειρά προτάσεων για βελτίωση της εκπαιδευτικής απόδοσης και καλύτερη ενσωμάτωση στο πλαίσιο των σπουδών γεωγραφίας.

41

The landscape, as an educational field, is drastically differentiated in relation to scientific discipline. The present study focuses on the geographical studies in Greece.

It examines the necessary prerequisites – in both cognitive and technical level – for the students, as well as the special skills the future geographers require. As a university course, its position in relation to other educational fields is also important to be questioned.

The functional relationships to fields like landscape analysis, geographical information systems and cartography are thus under debate. The current study seeks to point out the level of the educational outcome in the given time schedule and underlines the techniques that are more likely to be hereby incorporated. All arguments are presented together with examples drawn from student papers.

It is therefore necessary to assess the importance of free-hand drawing, technical reports, semantic differentiation method, representation in relation to given photographs and diagrams.

The study debates upon the educational coherence and important occurring problems within the full range of the geographical studies in Greece, and finally concludes with a series of proposals.